

Anni Pesonen: Kirkosta metsään –

Ari Kokkonen: Mystiikkaa etsimässä.

Anni Pesonen: Minä olen Anni Pesonen.

Ari Kokkonen: Ja minä olen Ari Kokkonen.

Anni Pesonen: Me olemme taas tässä sydänrukousta pohtimassa, ja oikeastaan olemme ajatelleet kertoa jotain siitä, että me itse asiassa olemme löytäneet tämän jutun [sydänrukouksen] hyvinkin erilaisia teitä pitkin, ja tulemme aika erilaisista taustoista. Kerros, Ari, vähän mistä sinä olet kotoisin.

Ari Kokkonen: Minä olen kotoisin Lieksasta. Isä oli töissä paperitehtaalla ja äiti kaupungilla. Asuimme omakotitalossa ja meidän talomme oli ihan metsän keskellä. Isän kanssa olimme aina viikonloput kalassa, ja minä seikkailin niissä metsissä talon ympärillä. Sitten kun sain oman pyssyn, niin metsästys oli kanssa kova juttu. Erilaiset urheiluharrastukset veivät mukanaan. Meidän perheemme ei ollut mitenkään kirkollinen tai hengellinen. Äiti kuului kirkkoon käsittääkseni, isä oli verotussyistä eronnut jossain vaiheessa. Tosiaan, uskonto ei näytellyt millään tavalla roolia meidän elämässämme. No, mistä päin sie Anni? Mistä päin sie olet?

Anni Pesonen: Minä olen kasvanut Helsingissä ja Espoossa. Oli viisihenkinen perhe, ja tunnettiin läheisesti serkkuperheet ja isovanhemmat. Vietimme kesät suvun kesäpaikoissa. Mielikuvitusleikkejä ja paljon kirjoja. Meille luettiin ääneen, ja me luimme itse toisillemme ääneen. Harrastettiin kaikkea, runoutta ja muuta sellaista tavallaan vanhanaikaista. Joo, minulle kyllä ihan lapsuudesta asti, minuun kyllä vetosivat nämä rukoilemiset ja jumalajutut, se veti minua jotenkin puoleensa. Siinä oli sellaista kauneutta ja merkitystä, jota ei ollut muualla.

Ari Kokkonen: Tuliko se sinulle sinun perheeltä vai löysitkö sinä sen hengellisyyden ihan itse?

Anni Pesonen: Siis ei varmaan siitä ydinperheestä kovin vahvasti, mutta sanotaan, että meidät laitettiin seurakunnan kerhoon, varmaan sieltä. Minulla on tosi kauniita muistoja jostakin lasten leirien laulamisesta ja kerhojen kristillisistä lauluista, ja mummi itse asiassa opetti sitten rukoilemaan.

Ari Kokkonen: Kuulostaa siltä, että sinä löysit oman seurakuntayhteyden jo silloin lapsena?

Anni Pesonen: No, en minä tiedä. Joo ja en. Eihän sieltä silloin jäänyt sellaisia hengellisiä ystäviä, mutta sanotaan, että enemmän minusta tuntui, että minuun jäi Jumala ja rukous. Mites sinun nuoruutesi?

Ari Kokkonen: Joo, sieltä Lieksasta piti sitten jonnekin lähteä, ja minä päädyin sitten opiskelemaan Teknilliseen korkeakouluun Tampereelle. Heittäydyin sitten teekkarielämään ja kilpaurheiluun aika intohimoisesti, treenailin keskimatkojen juoksemista ja tykkäsin käydä myös kavereiden kanssa juhlimassa. Just ennen kuin lähdin sieltä Lieksasta, rupesin seurustelemaan lukiokaverin kanssa. IT-ala oli silloin kauheassa nousussa, niin kuin se toki edelleenkin vetää, sieltä alkoi löytyä sitten ensimmäisiä kesätöitä, ja alkoivat tietokoneet ja ohjelmointi viemään. Mitäs sie teit sitten, kun lähdit kotoa?

Anni Pesonen: Minä menin ihan sen tien, saman tien, 18-vuotiaana teologiseen tiedekuntaan. Ei minulla ollut sellaista selvää näkyä mitä minä siellä tekisin, minä ajattelin, että ehkä papiksi, mutta ongelma oli se, että minä olin silloin aika ujo. Mutta minä menin sive oikeastaan siksi, että oli pakko funtsia tuota Jumalaa pidempään. Minä olin vähän solmuillut, tuolla kotiseurakunnassa olisi pitänyt olla aika karismaattinen, puhua kielillä ja muuta sellaista. Minä en siihen päässyt, ja se oli aika kova kopsaus, niin se oli yksi syy miksi piti mennä sitten vielä selvittämään suhdetta Jumalaan. Sinnehän [teologiseen tiedekuntaan] minä menin ihan intopiukalla oppimaan kaiken, mitä siitä talosta voi oppia, ja sitten minä opin kaiken! Siis en todellakaan

vain päässyt läpi tenteistä, vaan halusin oppia ihan hulluna. Mutta joo, kyllä se parikymppisyys meni vähän Jumalan merkeissä.

Ari Kokkonen: Kuulostaa siltä, että me olemme olleet aika lailla erilaisessa mielenmaisemassa niihin aikoihin elämässä.

Anni Pesonen: Niin, sinua kai kiinnosti vapaa-ajalla lähinnä urheilu ja seksi ja viina...

Ari Kokkonen: Saattaa olla...

Anni Pesonen: No mitä sitten? Sinusta tuli insinööri ja sinä menit töihin. Mitäs sitten tapahtui?

Ari Kokkonen: Olin koodaajana eli tein tietokoneella ohjelmointihommia. Menimme naimisiin sitten tämän naisen kanssa, jonka kanssa oltiin seurusteltu koko se meidän opiskeluaikakin. Siinä tuli vähän sellainen vaihe, että on aika aikuistua. Minä en ollut kilpaurheilussakaan edistynyt enää oikeastaan minnekään, niin minä ajattelin sitten, että minä lopetan sen, keskityn työelämään ja perheen perustamiseen. Tällaisiin aikuisten juttuihin. No, mitäs Anni sinulle sitten, kun valmistuit yliopistolta, minne sinä menit?

Anni Pesonen: Minähän en alkuun mennyt oikein minnekään. Minä olin siinä vaiheessa saanut jo apurahoja siihen, että minä jatkaisin väitöskirjaan asti tuota Raamatun tutkimusta. Minä sain siihen aina uudestaan rahoitusta ja opetin paljon nuorempiani. Opetin paljon Raamatun kreikkaa, ylipäätään Raamatun tutkimusta ja sitten samaan aikaan kirjoitin itse joitain artikkeleita ja kirjoitin hyvin hitaasti väitöskirjaa. Sitten olin mennyt naimisiin ja sain kaksi lasta ja kolme keskenmenoaa, ja siinä se aika sitten kului. No, miten Ari, kun sinä viimeksi sanoit, että sinusta tuli diplomi-insinööri ja siitä alkoi aikuistua, niin miten sinä olet nyt pappi?

Ari Kokkonen: Kaipa se aikuistuminen ei mennyt ihan suunnitelmien mukaan. Minua alkoi vain selittämättömästi ahdistaa koko elämä. Tuntui, että työt eivät kiinnosta, parisuhde alkoi myöskin jotenkin savuttaa. Me päädyimme sitten avioeroon. Ja sitten vielä samana vuonna kävi sellainen onnettomuus, että minä olin kiipeilemässä tuolla Ruotsissa Kebnekaisella, ja siellä siitä vuoresta irtosi iso kivenlohkare, joka tippui minun jalkaterän päälle. Se murskasi minun jalkateräni kokonaan, ja minä olin pitkään sairaalassa. Sitten minä olin ihan yllättäen tilanteessa, että ei ollut vaimoa eikä ollut jalkaa, jolla olisi pystynyt urheilemaan. Makoilin vain vuoteen pohjalla ja funtsailin tätä elämää. Enkä minä siinä kohtaa keksinyt mitään kristinuskoa tai oikeastaan mitään muutakaan kauhean fiksumaa, vaan siitä seurasi muutaman vuoden tosi synkkä jakso minun elämässäni. Sitten se jakso tuli loppuunsa. Yhtenä päivänä minä huomasin, että ihan kuin jotain olisi minun sisälläni liikautunut, ja huomasin nauravani jollekin telkkariohjelmalle. Oli sellainen outo olo, että jotain minussa pulppuusi. Minä tunsin itseni sillä lailla vahvaksi ja eläväksi. Muistan, kun olin salilla ja löin siellä säkkiä, ja minusta tuntui, että minä olen ihan täydellinen urheilija. Minun liikkeeni toimivat ihan kuin kello, ja minä olin tosi vahva. Minä ajattelin, että jos minä treenaisin nyrkkeilyä maailman huipulla ja vetäisin vielä vähän horppaa [hormoneita] ja piristeitä, se tuntuisi varmaan ihan tältä. Siihen aikaan töissä oli hiljaista, minä istuin koneen äärellä ja surffailin nettiä. Se oli sellaista ihan päätöntä surffailua, ja minusta alkoi tuntua siltä, että siitä rupesi muodostua minulle kertomus. Rupesin tajuamaan jotain sellaista, jota minä en ollut koskaan tajunnut. Minä olin tosi iloinen. Minä ymmärsin, että minun elämäni on nyt kääntynyt jotenkin pääläelleen. Minä ajattelin jopa, että minä olen saattanut seota, mutta oikeastaan minun ihmissuhteeni tuntuivat vain paranevan. Ja siitä minä päättelin, että kyse ei ole sekoamisesta, vaan minä olen oikeasti ymmärtänyt jotain tosi merkittävää tästä elämästä.

Anni Pesonen: Mites tämä kaikki liittyykään lego-pakettiin?

Ari Kokkonen: Heh. Olin ajamassa autolla, ja siinä matkalla tuli sellainen olo, että minun pitääkin mennä jonnekin muualle. Minä käännyn sitten eri paikkaan, ja päädyin kaupan pihaan. Sitten minä menin sinne kauppaan ja hortoilin siellä kaupassa aikani ja sitten päädyin lego-paketin eteen, ja minä tiesin, että tämän takia minä olen tänne tullut. Siinä kohtaa minä olin jotenkin tosi virittynyt symboliikalle ja olin miettinyt

symbolien merkitystä. Ja näin ollen ne kuvat, jotka siinä lego-paketissa olivat, selittivät minulle, että pelkkään järkeen ei voi luottaa. Sitten minä ostin sen lego-paketin, ja vein sen minun kirjahyllyyn muistuttamaan siitä, että elämä ei ole järkiprojekti. Mitäs Anni sinä, kun minä ymmärsin tuossa, että sinä kun taas olit Raamattu-ekspertti ja näin, miten sinulle on käynyt näin, että sinä oletkin nyt tässä rukoilemassa ilman sanoja ja ilman mitään eksegetiikkaa [Raamatun historiallista selittämistä].

Anni Pesonen: Ehkä se Raamatun tutkimus ylipäättään ja teologia oli sitä, että minusta piti uskaltaa ajatella kristinusko loppuun asti, ja tietää kaikki, mitä kukaan voi tietää siitä ja myöskin kaikki haasteet, jotka joku on siinä nähnyt. Ja kun luterilaisille Raamattu on niin tärkeä, piti tietää Raamatun kaikki vahvuudet ja heikkoudet. Jotenkin osata ottaa niihin kantaa ja ehkä sellainen totuuden kattamisen tärkeys tuntui ratkaisevalta. Mutta sitten henkisesti kuitenkin, hengellisesti samaan aikaan oli aina se sama Jumalan ikävä, ja rukouselämä jollakin tavalla käynnissä. Minulla oli pitkään sellainen syvä väsymys ajatuksiin ja sanoihin ja kahdenlaisiin sellaisiin teologisiin teorioihin, ja kristinuskon oppiin. Oli pakko rukoilla, kun oli niin ikävä Jumalaa, mutta minulla oli pitkään sellainen tunne, että sanat eivät vieneet pidemmälle. Eivät omat sanat eikä kaavojen sanat. Mutta sitten alkoi tajuta, että minähän kaipaen rukousta edelleen siinä mielessä, että minä kaipaen yhteyttä Jumalaan, mutta minä kaipaen hiljaista yhteyttä Jumalaan. Yli kolmekymppisenä minä olin pienten lapsen äiti, oli aika kiireisiä vaiheita. Tietysti kaksi taaperoakin ja sitten oli niitä keskenmenoakin, oli valmistuminen yliopistostakin, mutta jossain vaiheessa minä tajusin, että minä haluan ottaa aikaa sanattomalle rukoukselle. Ja sitten minä aloin ottaa aikaa sille, käytännössä sillä lailla, että lapset vein aamulla tarhaan ja ensimmäinen asia, jonka tein oli se, että minä istuin rukoilemaan. Ja nimenomaan niin, että minä etsin hiljaisuutta omasta mielestäni, pyrin jäämään siihen uudestaan ja uudestaan. Mites me sitten sydänrukoukseen päädyimme? Mites sinä, Ari?

Ari Kokkonen: Tuosta kokemuksesta lähtien, josta tuossa äsken kuvailin, minä menin sitten opiskelemaan teologiaa yliopistoon, ja minusta tuntuu, että minulla oli oikeastaan koko ajan kysymys mielessä miten tätä hengellisyyttä kuuluisi harjoittaa. Minä olen, niin kuin sanottua, vanha urheilija, ja jotenkin minulla oli sellainen ajatus, että minä urheilijana kaksi kertaa päivässä treenasin, tässä olisi joku sama juttu. Tekisi rutiininomaisesti jotakin, joka tekee jotakin. Minä en edes tarkkaan tiennyt mitä minä haen. Minä koitin kehittää tällaista rukousrutiinia, jossa minä rukoilen sanoilla, mutta jotenkin se ei vain tuntunut juurtuvan minuun. Minä olen lueskellut erilaisia kirjoja ja päädyin kirjaan, joka sattui kertomaan sydänrukouksesta. Kun minä olin lukenut sen kirjan, minulle tuli heti sellainen intuitio, että tämä on se juttu, jota minä olen hakenut. Rupesin tekemään sitä [sydänrukousta] heti ja sitten minä olen tehnyt sitä siitä asti. Eli siitä on nyt reilut pari vuotta. Mites Anni sinulla, miten sinä löysit sydänrukouksen?

Anni Pesonen: Varmaan sillä lailla vahingossa. Minä olin aikaisemmin kouluttautunut retriitinhajaajaksi. Minä en tiennyt sydänrukouksesta mitään, mutta luin kuvauksen, että katso, pitäisi rukoilla paljon ja sitoutua siihen ja tässä on kysymys sanattomasta rukouksesta tai ajatusten poisantamisesta, niin siinähan sitä ajattele, että herranen aika, että mikä ettei, minähän teen sitä jo, että kai minä voin sitä tuollaisellakin nimellä ja struktuurilla tehdä. Ja oikeastaan se tavallaan vastasi minun kokemustani, kun sydänrukoukseen sitouduin ja sille ohjaajakurssille menin, että ihan siinä samassa syvässä hiljaisuudessa minä olen jo ollut, ihan vaan opettelemalla sitä itse. Mutta se, mikä minulle oli kerta kaikkiaan ihastuttavaa, en minä ole koskaan aikaisemmin löytänyt muita ihmisiä, eläviä ihmisiä, nykyajan ihmisiä, joita kiinnostaisi mielen hiljaisuus ja sanaton rukous. Eihän niitä ollut löytynyt kuin jostain 1300-luvun kirjoista. Mitäs sinä sitten löysit sydänrukouksen harjoittajien porukoista?

Ari Kokkonen: Minusta tuntuu, että minä olen ollut aika sellainen yksinäinen susi tässä uskonnon kentällä, mikä ei varmaan ole sinällään ihmekään tällä taustalla. Yliopistossa minä törmäsin sellaiseen termiin kuin hengellinen koti, ja minä olin jotenkin hämmästynyt, kun tuntui, että opiskelukavereilla aika monella oli hengellinen koti, joku herätysliike tai joku tietty seurakunta. Minä ajattelin, että minulla ei ole mitään, että

minä olen oikeasti ihan metsästä! Metsässä, se on se minun hengellinen kotini. Tässä sydänrukous-kurssilla tuntui, että siellä oli sellaista porukkaa, joka oli jollain tavalla samalla sivulla tässä hommassa.

Anni Pesonen: Jos olisit yksin autiolla saarella, niin jatkaisitko silti sydänrukousta?

Ari Kokkonen: Minä olen jotenkin aina kaivannut elämään päämäärää tai tarkoitusta. Jos minä olin urheilija, minulla oli selkeä tarkoitus, että minä pyrin juoksemaan kentän kaksi kertaa ympäri aina vain nopeammin ja nopeammin. Mitä enemmän minä sitten olen elämää ajatellut, niin sitä vähemmän minä olen pystynyt löytämään sellaista merkitystä, jonka minun järkeni tavoittaisi, mitkä asiat tässä elämässä oikein ovat tekemisen arvoisia. Ja tässä sydänrukouksessa on se ajatus, että minä pyrin antautumaan täysin Jumalan käsiin eli minun ei tarvitse tietää aikoja eikä tarkoituksia. Minä vapaudun miettimästä niitä päämääriä, ja voin silti luottaa siihen, että minulla on joku päämäärä, minä en vain itse tiedä sitä.